

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 74.123 van 4 juni 1998
in de zaak A. 41.941/VII-9339.**

In zake : Marc OBIN,
die woonplaats kiest bij
Advocaat M. DENYS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Grote Hertstraat 12

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat J. BOSSUYT,
kantoor houdende te ASSEBROEK-BRUGGE,
Bossuytlaan 35

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Marc OBIN op 31 januari 1990 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting van 7 november 1989 waarbij zijn beroep tegen het besluit van 16 juli 1987 van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen houdende weigering van de vergunning om te Hooglede, Grote Stadenstraat 6, een varkensfokkerij uit te breiden met twee varkensstallen met ieder 900 mestvarkens tot een totaal van 4.860 dieren, wordt verworpen en het beroepen besluit bevestigd;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur-afdelingshoofd-J. DE COENE;

Gelet op de beschikking van 1 september 1997 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 3 februari 1998 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 19 maart 1998;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat T. DE WAELE die, loco Advocaat M. DENYS verschijnt voor verzoeker, van Advocaat J. BOSSUYT die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Feiten

Overwegende dat de feitelijke gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Verzoeker dient op 12 augustus 1986 een aanvraag in, voornamelijk tot uitbreiding van de

bestaande inrichting met twee varkensstallen met ieder 900 mestvarkens tot een totaal van 4.860 dieren.

De bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen weigert op 16 juli 1987 de gevraagde vergunning.

1.2. Verzoeker tekent op 29 juli 1987 beroep aan tegen deze beslissing bij de minister.

1.3. In het kader van het beroep worden de volgende adviezen verleend :

1.3.1. Op 28 oktober 1987 adviseert het bestuur ruimtelijke ordening van de administratie voor leefmilieu en ruimtelijke ordening :

"In antwoord op zijn nota van 7.10.1987 en onder terugzending van de bescheiden heb ik de eer het Bestuur voor Leefmilieu te laten weten dat over onderhavige aanvraag, uit stedenbouwkundig oogpunt, een voorwaardelijk gunstig advies wordt uitgebracht. De bezetting van het terrein heeft met deze uitbreiding echter een maximum bereikt, dat niet overschreden mag worden. In plaats van een beplanting rond elke stal dient een algemene en aanvullende beplanting rondom heel het bedrijf (perceel 1316) te worden voorzien.

Volgens het gewestplan Roeselare-Tielt (K.B. van 17.12.1979) is de inrichting gelegen in een agrarisch gebied.

Voor de plaats in kwestie bestaat geen goedgekeurd gemeentelijk plan van aanleg."

1.3.2. Op 30 november 1987 adviseert de hygiëne- en gezondheidsinspectie van de administratie gezondheidszorg :

"In antwoord op uw nota van 28 oktober 1987 heb ik de eer U hierbij het verslag over te leggen van het onderzoek ingesteld door de heer DONDEYNE, Inspecteur-geneesheer. Ik sluit mij aan bij het in het verslag geformuleerde ongunstige advies en stel dan ook voor de bestreden beslissing te bevestigen."

Bedoeld advies van de inspecteur-geneesheer luidt als volgt :

"De inrichting is gelegen in landbouwgebied. De enkele omwonenden, op een 100 m van deze inrichting gelegen, baten alle een mestvarkensbedrijf uit van meerdere duizenden stuks. Rechtstreekse hinder valt er voor hen niet te vrezen. Nochtans kan, gezien het probleem van de mestoververzadiging van dit gebied en de implicaties die dit heeft op de openbare gezondheid geen gunstig advies worden verleend vooraleer voor dit probleem een afdoende oplossing is gevonden."

1.3.3. Op 7 februari 1989 adviseert het bestuur leefmilieu van de administratie voor leefmilieu en ruimtelijke ordening :

"1) Voorwerp

Het gaat om de exploitatie van een uitbreiding met mestvarkens in twee stallen voor elk 900 dierplaatsen.

Met deze uitbreiding wordt de totale capaciteit van de inrichting gebracht op 4.860 dierplaatsen. Een van de aangevraagde stallen is reeds in exploitatie en de andere in aanbouw. De bouwvergunning is verleend op 8 september 1986 (gemeentenr. 86/68 - stedenbouwnr. 518.580.86).

2) Beschrijving van de inrichting en toebehoren. Volgens de gegevens van het plan zullen de gevels van de stallen worden opgetrokken in rode baksteen en zal het dak bestaan uit zwarte golfplaten.

De relevante exploitatie-technische kenmerken van de stallen zijn als volgt te beschrijven :

- Verluchting van het natuurlijke type waarbij de stallucht uittreedt via een open nok aan de bovenzijde. De luchttoevoer wordt automatisch geregeld via beweegbare luiken geplaatst in de overlangse gevels.

De verluchting is tevens zo opgevat dat de luchtstroom niet over het mengmestoppervlak wordt geleid.

- Klimaatbeheersing (temperatuur en vochtigheid) aan de hand van de thermo-isolatie aangebracht onder het dak.

Verwarming kan 's winters noodzakelijk zijn voor varkens van 25 kg.

- Huisvestingswijze volgens de volroostervloer en groepswijzen boxen over de ganse staloppervlakte.

- Exploitatiewijze volgens het all in/out-systeem met 2 à 2 1/2 cyclussen per jaar.

- Mengmest als mestsoort.

- Mestopslag in een ondergrondse kelder onder de ganse oppervlakte van de stal. Het

inhoudsvermogen van de kelder is voldoende om de mestproduktie over een periode van 6 maanden op te slaan, en beantwoordt aan het criterium van 1 m³/dier. De mestkelder is uitgevoerd in een volle betonnen plaat en zijdelings muren uit betonblokken waarvan de waterdichtheid werd verzekerd door middel van een cementlaag en bitumen.

- Voederwijze met samengesteld droog varkensvoer. De opslag van dit voer heeft plaats in één silo per stal. De aanvoer van het voer in de silo heeft plaats pneumatisch en het transport binnen de stal mechanisch. Daarnaast worden vloeibare voedingsstoffen in de vorm van wei verstrekt.
- Putwater als drinkwater.

N.B. Er wordt aanvraag gedaan voor onder meer volgende toebehoren:

- opslag van voer, en
- opslag van petroleumbrandstof.

Deze zijn ook aangegeven op het algemeen inplantingsplan van de inrichting.

In het kader van het beroepen besluit werd de opslag van petroleum en van '62 ton veevoeder' ingewilligd.

Bij een besluit van 9 mei 1985 werd nogmaals toelating verleend voor '12 ton veevoeder in vier silo's'.

Ook is er opgave van alle electromotoren (zowel van de bestaande stallen als deze van de uitbreiding).

Alle aangegeven toebehoren, voor zover niet vermeld in andere vergunningsbesluiten, zullen worden opgenomen in huidig vergunningsvoorstel.

- 3) De stallen zijn ingeplant in een gebied met overwegend agrarisch grondgebruik.

Niet-agrarische woonbebouwing komt niet voor binnen een straal van 300 m omheen de inrichting.

De naaste buur, gelegen op ongeveer 100 m, is de vader van de exploitant die zelf een varkensbedrijf exploiteert.

In een ruime omgeving bevinden zich verscheidene andere varkensbedrijven, alsook een steenbakkerij.

Noch beek, noch enige andere waterloop bevinden zich in de naaste omgeving van de inrichting.

- 4) Beschrijving en beoordeling van de milieubelasting afkomstig van de exploitatie van de stal en de opslag van de mest.

4.1. De bij de exploitatie van de varkensstallen in de omgevingslucht geëmitteerde stoffen zijn: ammoniak, stankstoffen, stofdeeltjes, ziektekiemen,...

Ook kan de stal de omgeving beïnvloeden door het optreden van ongedierte en lawaai-emissie.

Opslag van mest kan zowel in geval van lekkage als van onvoldoende opslagcapaciteit, verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater en het grondwater veroorzaken met bestanddelen van de mest, zoals fosfor- en stikstofverbindingen, zware metalen, ziektekiemen,...

4.2. De effecten die de emissie of de toevoeging van voormelde elementen of stoffen kan veroorzaken, heeft te maken met de volgende milieu-aspecten :

- Volksgezondheid, verband houdend met stank- en lawaai-overlast, stofallergie, optreden van ongedierte, aantasting van putwaterkwaliteit,...

- Bodem-, grond en oppervlaktewater verband houdend met verzuring, verontreiniging met zware metalen en met stikstof- en fosforverbindingen.

- Luchtverontreiniging door emissie van stankstoffen, ammoniak,...

- Natuurlijk milieu, ingevolge verzuring en vermesting;

- Landbouw, ingevolge directe ammoniakschade, verspreiding van ziektekiemen,...

5) De inplanting en het technisch concept van de stallen zijn van die aard dat de impact op de omgeving beperkt blijkt.

6) Deze inrichting kan wegens haar technische opvatting inzake verluchting, klimaatbeheersing, mestopslagcapaciteit en voederwijze worden geëxploiteerd in overeenstemming met de op te leggen technische typevoorwaarden.

Bovendien is de inrichting op ruime afstand tot niet-agrarische woonbebouwing ingeplant en is het grondgebruik in haar ruime omgeving overwegend agrarisch, waardoor zij tevens kan worden geëxploiteerd zonder overdreven hinder voor de buurt en aantasting van het natuurlijk milieu. Vandaar dat het argument van de beroeper-exploitant inzake exploitatie volgens de huidige normen en zonder overdreven hinder gegrond is.

- 7) Om de redenen vermeld onder I 6) kan het ongunstig advies van de dienst Hygiëne en Gezondheidsinspectie, zoals trouwens de argumentatie van het beroepen besluit niet langer worden gehandhaafd, en bestaat er aanleiding toe de aangevraagde uitbreiding te verlenen.

Gelet op de adviezen van het Hoofdbestuur voor de Ruimtelijke Ordening en dat van de dienst Hygiëne en Gezondheidsinspectie, hogervermeld;

Gelet op onze conclusies onder I 6,7)

Overwegende de ligging van de inrichting in een agrarisch gebied van het gewestplan Roeselare-Tielt goedgekeurd bij K.B. van 17 december 1979, waarmee zij uit planologisch oogpunt verenigbaar is;

Overwegende dat met verwijzing naar onze conclusies onder I 6) en 7) en de daarin aangegeven feitelijke gegevens, de inrichting kan worden geëxploiteerd in overeenstemming met de voorziene technische typevoorwaarden, zonder overdreven hinder en aantasting van het natuurlijk milieu; dat er aanleiding toe bestaat het beroep gegrond te verklaren en de vergunning te verlenen; dat zodoende het beroepen besluit wordt gewijzigd voor wat de weigering betreft van de twee 'varkensstallen met ieder 900 mestvarkens', zoals vermeld onder art. 1, 1° gedachtenstreep.

Vergunning wordt verleend voor de uitbreiding met :

- mestvarkens in twee stallen voor 900 dierplaatsen elk, zodat de totale capaciteit van de inrichting op 4 860 dierplaatsen wordt gebracht.
- opslag van vloeibare voedingsstoffen in een houde van 30 000 l;
- opslag voor bijkomend 10 ton veevoeder;
- verscheidene electromotoren met een totaal vermogen van ongeveer 18kW voor aandrijving van voederleidingen, roerders en verluchting, dit zowel van de bestaande, vergunde stallen als deze van de huidige uitbreiding.

De duur van de vergunning valt samen met de basisvergunning, hetzij eindigend op 3 september 2001.

De toelating voor deze uitbreiding met twee stallen is afhankelijk van de naleving van de "voorwaarden m.b.t. de exploitatie van nieuwe varkensstallen en toebehoren."

(AROL /I.M./1988)."

1.4. Op 7 november 1989 neemt de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting het bestreden besluit houdende bevestiging van het besluit van 16 juli 1987 van de

bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen. Dit besluit steunt op de volgende motieven :

"Overwegende dat de appellant in zijn rekest als voornaamste argumenten naar voor brengt :

'In de op te richten stallen en de laatstgebouwde stallen zijn de voorgeschreven mestopvangputten van 1 m³ per mestvarken voorzien, zodat er voldoende capaciteit is om de mest 6 à 7 maanden te stockeren. Daarbij zijn er nog heel wat landbouwers in de streek, die zelf over te weinig mest beschikken, zodat er op bepaalde tijdstippen van het jaar voldoende vraag is naar varkensmest, die dan op doeltreffende manier kan worden aangewend.'

Overwegende dat de inrichting gelegen is in een agrarisch gebied van het gewestplan Roeselare-Tielt, goedgekeurd bij K.B. van 17 december 1979; dat zij volgens de bepalingen van art. 11.4.1. van het K.B. van 28 december 1972, uit planologisch oogpunt hiermee verenigbaar is;

Overwegende dat de inrichting zich situeert in een gebied met een hoge mestverzadigingsgraad; dat de argumentatie van uitvoer met het drijfmest in de directe omgeving zoals door de rekestant opgeworpen zal bijdragen tot een verdere doorzetting van de mestverzadiging;

Overwegende dat er zich in de onmiddellijke omgeving nog talrijke industriële varkenshouderijen bevinden; dat hij uitbreiding van onderhavig bedrijf de gecumuleerde geurhinder en ammoniak uitstoot tot ver buiten de directe omgeving van het bedrijf nog zal toenemen; dat door die hinderbronnen een onaanvaardbare hindersituatie voor het leefmilieu in al zijn facetten zal ontstaan;

Overwegende dat door de te grote opslagcapaciteit aan drijfmest, een overdreven risico ontstaat voor bezoedeling van bodem en grondwater bij lekkage van de mestkelders;"

2. Ten gronde.

2.1.1. Overwegende dat het eerste middel van het verzoekschrift als volgt is geformuleerd :

"1. artikel 10 A.R.A.B.

Het bestreden Besluit verwijst naar het advies van de Administratie voor Gezondheidszorg van 30.11.87, welk advies de bekrachtiging van het besluit van de Bestendige Deputatie verdedigt

dat echter het bestreden besluit tevens verwijst naar het advies van het Bestuur voor Leefmilieu van de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en

Leefmilieu van 28.10.89, welke adviseert de verzochte vergunning te verlenen

dat het bestreden Besluit het beroep ongegrond beoordeelt, omdat (...)

Dat verzoeker vaststelt dat het meest recente advies zijnde het advies van de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu, van 28.10.1989, gunstig luidt voor zijn verzoek.

Dat er duidelijk weinig zorgvuldigheid aan de dag is gelegd bij de besluitvorming voor het nemen van het bestreden Besluit.

Dat de inrichting gelegen is in een agrarisch gebied, er duidelijk blijkt dat er weinig of geen rechtstreekse hinder is voor omwonenden, er geen klachten waren bij het onderzoek de commodo et incommodo,

de inrichting in overeenstemming is met de technische typevoorwaarden,

de impact op de omgeving van de inrichting beperkt is alles volgens het advies van de Administratie van Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu, wat niet wordt betwist door het advies van de Administratie van Volksgezondheid van 30.11.1987 welke o.m. stelde :

...'rechtstreekse hinder valt er niet te vrezen...'

Dat nergens blijkt, wat in de motivering van het bestreden Besluit wordt aangebracht, dat er een overdreven reukhinder voor de omwonenden zou voortkomen van de inrichting.

Dat uit het onderzoek de commodo et incommodo geen enkel protest blijkt vanwege de omwonenden.

Dat uit dit alles blijkt dat geen rekening wordt gehouden met alle elementen, minstens niet alle elementen in overweging werden genomen, bij de beoordeling van het ingestelde beroep.

Dat de inrichting wordt ingeplant in een agrarisch gebied, dat, volgens de adviezen de inrichting, voldoet aan alle technische vereisten, de inrichting weinig of geen rechtstreekse hinder zal veroorzaken voor de omwonenden.

Dat het besluit helemaal niet wettig is gemotiveerd en niet voldoet aan de vereiste gesteld bij artikel 10 A.R.A.B., minstens er onzorgvuldigheid is in de beoordeling van het dossier, welke ontoelaatbaar is, gezien de onredelijkheid in de belangenafweging, welke laatste steunt op elementen welke nergens terug te vinden zijn in de adviezen of onderzoeken";

2.1.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord en in essentie repliceert :

"3. In casu werd door de heer Gemeenschapsminister afgeweken van de ingewonnen adviezen, die trouwens

niet bindend zijn. Dienaangaande geldt de regel volgens dewelke art. 10 van het A.R.A.B. niet vereist dat de adviezen in andersluidende zin uitdrukkelijk worden weerlegd. Het is noodzakelijk doch voldoende dat de vergunningsverlenende overheid de redenen doet kennen die de genomen beslissing verantwoorden en waaruit kan afgeleid worden de andersluidende adviezen niet zijn gevolgd.", en

dat uit de motivering van het bestreden besluit

"mag blijken dat de Gemeenschapsminister de diverse invalshoeken waaruit dit dossier kon bekeken worden, nl. dat van de volksgezondheid en van de ruimtelijke inplanting, heeft laten onderzoeken en achteraf uitdrukkelijk en ter titel van informatie in zijn besluit heeft opgenomen, het advies van het Bestuur voor Leefmilieu, waarvan de opvattingen door de Gemeenschapsminister niet gedeeld werden, werd wel degelijk ingewonnen en dus ook vermeld zij het niet weergegeven. De hinderaspecten werden dan door de Gemeenschapsminister zelf aan een analyse onderworpen waarvan de resultaten in de consideransen van het besluit werden opgenomen. Hierbij werden de door de beroepen opgeworpen argumenten, i.v.m. verspreiding van de mest in de directe omgeving en de voldoende mestopslag, wel degelijk onderzocht en op grond van uitdrukkelijk weergegeven motieven verworpen.

In de consideransen van de bestreden beslissing kan men ook duidelijk de gronden die de bevoegde overheid aanhaalt om die weigering te verantwoorden terugvinden (cfr. supra nr. 5, te weten de hoge mestverzadigingsgraad; de gecumuleerde overdreven geurhinder en ammoniak-uitstoot en het overdreven risico voor bezoedeling van bodem en grondwater bij lekkage van de mestkelders)".

Overwegende dat dezelfde partij in haar laatste memorie nog aanvoert dat verzoeker op een wederrechtelijke wijze zijn varkensfokkerij uitbaat;

2.1.3. Overwegende dat de argumentatie van de verwerende partij in haar laatste memorie geformuleerd, vreemd is aan de wettigheid van het bestreden besluit en dan ook niet ter zake dient;

2.2.1. Overwegende dat blijkens artikel 10 van het ARAB beslissingen over vergunningsaanvragen met redenen omkleed moeten zijn;

2.2.2. Overwegende dat het bestuur leefmilieu op grond van een concrete evaluatie van de specifieke kenmerken van verzoekers inrichting en de gevolgen ervan op de onmiddellijke omgeving en het leefmilieu, een goed gemotiveerd gunstig advies over de aanvraag heeft verleend; dat de hierboven geciteerde motivering van het bestreden besluit door haar vaagheid en algemeenheid en door het feit dat zij in geen enkel opzicht de specifieke kenmerken van verzoekers bedrijf in aanmerking neemt, geenszins aantoont waarom, in weerwil van bedoeld gunstig advies, wordt besloten dat verzoekers inrichting "een onaanvaardbare hindersituatie voor het leefmilieu in al zijn facetten" zal doen ontstaan, en dat door de geweigerde aanvraag de geurhinder en ammoniakuitstoot "tot ver buiten de directe omgeving van het bedrijf nog zal toenemen"; dat het inroepen van gevaar voor "lekkage van de mestkelders" eveneens ongemotiveerd voorbijgaat aan voormeld technisch onderbouwd advies van het in deze bevoegd bestuur leefmilieu; dat het middel gegrond is;

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting van 7 november 1989 waarbij het beroep van Marc OBIN tegen het besluit van 16 juli 1987 van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen houdende weigering van de vergunning om te Hooglede, Grote Stadenstraat 6, een varkensfokkerij uit te breiden met twee varkensstallen met ieder 900

mestvarkens tot een totaal van 4.860 dieren, wordt verworpen en het beroepen besluit bevestigd.

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van het Vlaamse Gewest.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op vier juni 1900 achtennegentig, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	D. VERBIEST,	staatsraad,
	R. STEVENS,	staatsraad,
Mevr.	V. WAUTERS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. WAUTERS.

M.-R. BRACKE.